

A MAB FvB 12/2010. számú határozata

Az *Eötvös József Főiskola* (a továbbiakban: Főiskola) rektora PF/1339-7/2009. számú levelében felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az Oktatási Hivatalhoz (a továbbiakban: OH) a Főiskola **nemzetközi tanulmányok** alapképzési szak indítási kérelme tárgyában készült – a MAB 2009/7/XII/5. számú határozatával meghozott – elutasító szakértői véleményével szemben. Az OH elnöke 2008. november 18-án kelt és a MAB Titkársághoz 2008. november 26-án érkezett átiratában a MAB Felülvizsgálati Bizottságát (a továbbiakban: MAB FvB) kérte fel az ügyben újabb szakértői vélemény adására.

Szakértői vélemény

A bajai Eötvös József Főiskola 2006 óta rendszeresen benyújtja kérelmét a nemzetközi tanulmányok alapképzési szak indítására vonatkozóan. A korábbi kérelmek nem támogatása indokolt volt. A 2009-ben benyújtott kérelem ezekhez képest alaposan kidolgozott munka, és a korábbi MAB határozatokban bírált területeken jelentős javulást mutat. A képzést zömmel a harmincas éveikben járó, de tudományos fokozattal rendelkező, helyben letelepedett tanárokkal kívánják megoldani; ez nemcsak rokonszenves törekvés, de üdítő kontrasztot is képvisel számos vidéki felsőoktatási intézménnyel szemben, ahol más városokban élő és ott főfoglalkozású alkalmazásban állók állandó ingázásával próbálják biztosítani a kellő tudományos színvonalat. A jelen kérelem gondos munka, a formai követelményeknek minden tekintetben megfelel. A főiskola helyesen hangsúlyozza regionális (dél-alföldi, illetve balkán-kapui) irányultságát.

Az *Európa szakirány* jelzi a képzés kereteit és korlátait. A két modul közül a *Regionális politika* összhangban van az ország és az adott vidék szükségleteivel, a *Kultúrdiplomácia modul* tartalmilag vegyes, módosítása kívánatos.

A személyi állomány: Az adott oktatói gárda 33 tagja főállású oktató Baján, tehát AT jelzésű – ez ritkaság az ilyen kérelmek esetében, vidéken pedig egyedülálló. Az oktatók terhelése eléggé egyenletes, és senkinél nem haladja meg a felső határt, a 25 kreditet. A szakért felelős oktató, az intézménybe Dunaújvárosból érkezett dr. Nagy Éva PhD, főiskolai docens (AT) életkorát és tudományos munkásságát tekintve megfelel a funkcióval kapcsolatos elvárásoknak. Négy törzstárgyat oktatna. **N. N.** PhD, főiskolai adjunktus, szakirányfelelős, két törzstárgy, valamint a *Kultúrdiplomácia* oktatója, továbbá az olasz nyelvi képzés felelőse. Szakirodalmi munkássága egy szűkebb területet (mediterrán térség, Olaszország külpolitikája) érint, ettől még jól elláthatja a vállalt feladatot.

A 28 tantárgyfelelősből 27, a további öt oktatóból három rendelkezik tudományos fokozattal, ez kifejezetten jó és biztató. Tudományos munkásságuk (publikációik száma) viszonylag szerény, ez jórészt fiatalnak mondható korukból fakad, talán a fővárostól és más tudományos központoktól távol eső lakóhelyük is felelős ezért. Publikációik viszont a legtöbb esetben nem állnak közel az oktatandó tárgy(ak)hoz. Feltételezhető, hogy idővel, a képzés megindulásával, ez a helyzet kedvező irányban változni fog.

Mindezek alapján MAB FvB támogatja az Eötvös József Főiskolán a nemzetközi tanulmányok alapszak indítását.

Támogató véleményünk mellett felhívjuk a benyújtó figyelmét a tananyag néhány, az alábbiakban részletezett pótolható és orvosolható hiányosságára.

A tananyagban az elméleti, leíró jellegű tárgyak egy részénél kívánatos a gyakorlati, szeminarizáló feldolgozás, ez szinte teljesen hiányzik. Ennek következménye, hogy a végzett diákokból hiányzik az önálló gondolkodás, véleményalkotás készsége.

A szakmai törzstárgyak, illetve a differenciált szakmai ismeretek listája fedi a legfontosabb területeket, de egy lényeges terület, a külpolitika (divatosabb kifejezéssel kül- és biztonságpolitika) szinte teljesen hiányzik, legfeljebb egyes tantárgyak részletes programjába van egy-egy eleme mintegy „belopva.” A nemzetközi tanulmányok képzés nem nélkülözheti sem a magyar külpolitika történetének a bemutatását, sem a közelmúlt és a jelen problémáinak, „kihívásainak” az ismertetését, megtárgyalását. De az aktuális nemzetközi politikai témák, válságövezetek ismerete nélkül sem teljes az ilyen képzés. Miközben a kérelem rokonszenves módon beszél a Dél-Alföld szükségleteiről, külön súlyt helyez a hazai szerb, horvát és német kisebbségre, e nyelvekre, és külön regionális politikai modult állít föl, a tantárgyak között nem szerepel Közép- és Dél-Kelet-Európa (a Balkán) története vagy jelenlegi helyzete, és nincs külön tárgya a nemzeti, vallási és etnikai kisebbségek problematikájának, de a nacionalizmus érdemi tárgyalása sem látható a tananyagban.

A *Diplomáciatörténet* két félévben, heti egy óra előadás és egy óra szeminárium keretében kívánja áttekinteni közel öt évszázad történetét, beleépítve ebbe a magyar külpolitikai vonatkozásokat is. Ez kellő színvonalon megoldhatatlan.

Az egyes tantárgyi programok összefoglalása egyes esetekben finomításra szorul (pl. *Közjog, Újkori egyetemes történelem* – itt a két félév ismertetése azonos), és a megadott szakirodalom majdnem minden esetben hiányos, hiányzik belőle az utolsó 5–10 év termése, több esetben alig tartalmaz többet, mint néhány tanulmány, általában az előadó tanár tollából. (Pl. *Nemzetközi magánjog, Nemzetközi politikaelmélet, Nemzetközi gazdaságtan, Információforrások az EU-ban*).

Budapest, 2010. március 19.

Szekeres Júlia
a MAB FvB elnöke